

OSNOVNA PLAĆA, DODACI NA PLAĆU I OSTALI PRIMICI ZAPOSLENIH U OBRAZOVANJU OD 1. OŽUJKA 2024. GODINE

dr. sc. Marija Zuber

savjetnica-urednica, HZRIF

Veli Lošinj, 21.-23. ožujka 2024.- UTIRUŠ

VREMENSKI OKVIR

1. Zakon o plaćama u državnoj službi i u javnim službama – od 1. siječnja 2024.
2. Uredbe o radnim mjestima i koeficijentima – od 1. ožujka 2024.
3. Usklađivanje ugovora o radu – ponuda u roku 15 dana od stupanja na snagu novih uredbi – do 15.3.2024.
4. Usklađivanje internih akata državnih tijela i ustanova javnih službi – u roku 6 mjeseci
5. **Isplata plaća prema novim pravilima – počevši od plaće za ožujak, isplata u travnju 2024.**

3 uredbe

- Uredba o rasponima koeficijenata u platnim razredima u jedinstvenoj platnoj ljestvici u državnoj službi i javnim službama (Nar. nov., br. 22/24.) – od 1. ožujka 2024.
- Uredbom o načinu primjene standardnih mjerila u postupku vrednovanja i klasifikacije radnih mjesta u državnoj službi i javnim službama (Nar. nov., br. 22/24.)
- Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama (Nar. nov. br. 22/24.)

Izvori prava na plaću od 1. ožujka 2024.

- Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama (Nar. nov., br. 155/23.)
 - Uredba o koeficijentima javnim službama + Dokument o prevođenju radnih mjesta
-
- Temeljni kolektivni ugovor za zaposlenike u javnim službama i (Nar. nov., br. 29/24.) – sklopljen 1. ožujka, na rok od 4 godine

Sastavni dijelovi mjesečne plaće

OSNOVNA PLAĆA (osnovica x koeficijent)

- + dodatak za staž – **0,5% po godini na osnovnu plaću**
- + dodatak za učinkovitost – Zakon, od 3% do 30%
- + dodatak za završen studij na postdipl. razini – **nekome je uključen u koef., nekome nije**
- + dodatak za policijsko zvanje – posebne uredbe, do 12% na osnovnu plaću
- + dodatak za rad u izvanrednim okolnostima – kolektivni ugovori – **po satima, nije uključen u koef.**
- + dodaci za različite oblike organizacije rada – **kolektivni ugovori – po satima**
- + poseban dodatak zbog okolnosti koje dovode u pitanje redovito obavljanje službe/poslova – kolek. Ugovor - do 20%
- + jednokratna godišnja nagrada – Zakon, u 2024. – do 1.120,00 €

Dodaci i uvećanja plaće koji prestaju vrijediti od 1. ožujka 2024.

- 1. dodatak u visini 13,725 %** - prema Sporazuma o dodatku na plaću zaposlenima u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama te ustanovama u znanosti i visokom obrazovanju od 25. studenoga 2006.
- 2. dodatak u visini 6,1%** - prema Sporazuma o dodatku na plaću zaposlenima u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama te ustanovama u znanosti i visokom obrazovanju, od 5. prosinca 2019.

RAZLOG: Ovi su dodaci ugrađeni u nove koeficijente određene novom Uredbom o koeficijentima.

Mogućnost ponovnog osnaživanja ovih sporazuma – novi TKU za javne službe

ZAŠTITA VISINE PLAĆE:

- **Ako nakon 1. ožujka 2024.** godine koeficijenti složenosti poslova zaposlenika u obrazovanju i znanosti **budu umanjeni** (iz bilo kojeg razloga)

- ✓ dodaci iz ova dva sporazuma ponovno će se primjenjivati
- ✓ u visini koja odgovara provedenom umanjenju
- ✓ najviše do ukupne visine dodataka iz svakog Sporazuma

Dodaci i uvećanja plaće koji prestaju vrijediti od 1. ožujka 2024.

- privremeni dodatak uveden u lipnju 2023. godine za zaposlene s koeficijentom do iznosio do 1,867
- dodaci na plaću bili su određeni u tri različita bruto iznosa, ovisno o koeficijentu:
 - 163,62 eura mjesečno
 - 130,89 eura mjesečno
 - 98,17 eura mjesečno

RAZLOG:

Odluka o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama (Nar. nov., br. 65/23.) **prestala je vrijediti 29. veljače 2024.**

Izmijenjena definicija osnovne plaće

OSNOVNA PLAĆA =

koeficijent određen Uredbom o koeficijentima * propisana osnovica

- Više ne uključuje dodatak za radni staž
- NOVO: Koeficijenti se više neće moći povećavati kolektivnim ugovorima

Osnovica za određivanje osnovne plaće

- TKU-a za javne službe – od 1. ožujka 2024. – opetovano ponovljena osnovica u istom iznosu
- OSNOVICA: **947,18 eura bruto**
 - Primjenjuje se i pri određivanju visine plaća u 2024. godini
 - Primjenjivala se **počevši od plaće za listopad 2023.**
 - Određivati će se u jednakom iznosu za državne i za javne službenike i namještenike

Kada osnovna plaća u visini minimalne plaće?

- Ako je osnovna plaća određena kao umnožak koeficijenta i osnovice manja od minimalne plaće propisane posebnim propisom, **osnovnom plaćom smatra se minimalna plaća.**
- Učinci ove odredbe: više nema obračunavanja dodatka za razliku do visine minimalne plaće jer je to pravo osigurano ovom odredbom
- Minimalna plaća za 2024.
 - 840,00 eura bruto za puno radno vrijeme
 - razmjerno – za nepuno radno vrijeme

Koeficijent plaće pripravnika

- Vježbenik (pripravnik) ima pravo na koeficijent za obračun plaće u visini od **90 % vrijednosti** koeficijenta za obračun plaće radnog mjesta na koje je raspoređen – uređeno Zakonom, **primjena od 1. siječnja 2024.**

Do 31. prosinca 2023.	Od 1. siječnja do 29 veljače 2024.	Od 1. ožujka 2024.
85% koeficijenta iz stare Uredbe 85% privremenog dodatka na plaću	90% koeficijenta iz stare Uredbe 90% privremenog dodatka na plaću	90% koeficijenta iz nove Uredbe

Koeficijent iz Uredbe

- Koeficijent radnog mjesta – propisan Uredbom; treba ga ugovorom o radu „pridružiti” zaposleniku koji radi na tom radnom mjestu
- Svi su koeficijenti povećani, bez iznimke, jer je izmijenjen početni koeficijent
 - javne službe – koje dosadašnje dodatke u pojedinoj djelatnosti uključuje novi koeficijent?
 - uključuje tzv. stalne dodatke na osnovnu plaću

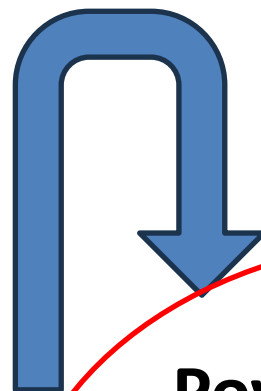
Što je tzv. hibridni koeficijent?

Obrazloženje:

- uključuje sve dodatke koji su se ostvarivali za ukupno odrađeno mjesečno radno vrijeme, kao npr.
 - dodatak od 13,725 % prema Sporazumu za obrazovanje
 - dodatak od 6,1% za nenastavno osoblje u obrazovanju
- Po hibridnom koeficijentu će se isplaćivati plaće zaposlenicima kojima bi plaća po novim pravilima bila manja od dosadašnje – prema objavljenim koeficijentima i osnovici, to se objektivno ne može dogoditi zaposlenima u školstvu

Utjecaj povećanih koeficijenata na iznose dodataka na osnovnu plaću

- povećava se koeficijent
- povećava se iznos osnovne plaće
- dodaci koji se obračunavaju u postotnom iznosu na osnovnu plaću uvećanu za radni staž

Povećava se apsolutni iznos dodataka, iako se u postotku nisu izmijenili

Dodaci koji će se nastaviti isplaćivati od 1. ožujka 2024.

- dodatak za radni staž
- dodatak za rad u izvanrednim okolnostima
- dodatak za različite oblike organizacije rada

Dodatak za radni staž

- **0,5% za svaku navršenu godinu** radnog staža
- više nije sastavni dio osnovne plaće
- svi ostali dodaci se i nadalje obračunavaju na osnovicu osnovne plaće uvećane za dodatak za radni staž, kako je bilo i do 29. veljače 2024. godine

DEFINICIJA RADNOG STAŽA:

- razdoblje provedeno u radnom odnosu bilo s punim ili s nepunim radnim vremenom i razdoblje obavljanja samostalne djelatnosti u kojemu je zaposlenik imao status mirovinskog osiguranika
- mirovinski staž ostvaren u razdoblju stručnog osposobljenja bez zasnovanog radnog odnosa, nije radni staž

Dodatak za rad u izvanrednim okolnostima

Članak 22. Zakona o plaćama:

- Okolnosti koje se javljaju povremeno i privremeno
- Ne predstavljaju stalno obilježje radnog mjesta
- Nisu vrednovani pri utvrđivanju koeficijenta
- Obračunavaju se **samo za sate rada** odrađene u tim okolnostima

Pitanje:

Smatraju li se dodaci iz isteklih granskih ugovora za školstvo, dodacima za rad u izvanrednim okolnostima?

Dodaci koji su bili ugovoreni granskim kolektivnim ugovorima javnih službi

- Granski KU javnih službi nisu na snazi od 2022. Njima uređena prava – i nadalje su se primjenjivala – posebne odluke Vlade RH
- Odluka o isplati materijalnih i nematerijalnih prava te drugih naknada za zaposlenike ostvarenih iz rada i po osnovi rada temeljem granskih kolektivnih ugovora (Odluka Vlade RH, Nar. nov., br. 10/24.) – **sva prava primjenjuju se do 29. veljače 2024. godine**

Primjer: dosadašnji dodaci u osnovnoškolskom obrazovanju

- **Kolektivni ugovor za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama** (Nar. nov., br. 51/2018. – 10/24.)

Članak 13.

- dodatak za rad u posebnim uvjetima – rad u kombiniranom razrednom odjeljenju – od 15% do 35%
- dodatak za rad u razrednom odjelu u koji je integriran učenik s teškoćama u razvoju – 5% ili 7% ili 10% ili 17%

Članak 14.

- popis škola (matičnih i područnih) koje imaju status Škole s otežanim uvjetima rada – sadrži 142 škole – poseban dodatak

Primjer: Dosadašnji dodaci u srednjoškolskom obrazovanju

- **Kolektivni ugovor za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama** (Nar. nov., br. 51/2018. – 10/24.)

Članak 20.

- 37 srednjih škola koje imaju status škole s otežanim uvjetima rada – je li taj dodatak ugrađen u koeficijent?
- svi zaposlenici škole ostvaruju pravo – kriterij je rad u toj školi, a ne radno mjesto

Dodaci za različite oblike organizacije rada

Članak 23. Zakona o plaćama:

- dodatak za prekovremeni rad
- dodatak za rad noću u vremenu od 22:00 sata do 6:00 sati narednog dana
- dodatak za rad u drugoj smjeni kada službenik/namještenik radi u smjenama (za rad, u pravilu, u vremenu od 14:00 do 22:00 sata)
- dodatak za rad u turnusu (mijenjanje smjena na način da službenik/namještenik radi po dinamici 12 – 24 – 12 – 48 sati)

Dodaci za različite oblike organizacije rada

Članak 23. Zakona o plaćama:

- dodatak za rad subotom
- dodatak za rad nedjeljom
- dodatak za rad na dan blagdana
- dodatak za dvokratni rad (rad u jednom danu s prekidom duljim od 90 minuta između rada u prvoj i u drugoj smjeni)
- dodatak za pripravnost za rad
- dodatak za rad organiziran na drugačiji način za policijske službenike koji rade na poslovima osiguranja sigurnosti ljudi i imovine

Dodaci za različite oblike rada prema novom TKU-u za javne službe

- **NEMA PROMJENA U VISINI I VRSTAMA DODATAKA**

- dodaci za rad okolnostima taksativno navedenima u čl. 23. Zakona o plaćama, npr.

- noćni rad – 40%
- rad blagdanom – 50%
- rad nedjeljom – 50%
- rad subotom – 25%
- prekovremeni rad – 50%
- smjenski rad ili dvokratni rad ili rad u turnusu (međusobno se isključuju) – 10%
- itd.

Dodatak za sveučilišne specijaliste, magistre i doktore znanosti

Uključen u koeficijent

KOME:

Ako je završen sveučilišni specijalistički studij, magisterij odnosno doktorat znanosti ili doktorat umjetnosti uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta

Poseban dodatak na osnovnu plaću u visini 5% ili 8% ili 15%

UVJETI:

- završen sveučilišni specijalistički studij, magisterij odnosno doktorat znanosti ili doktorat umjetnosti nije uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta
- se odnosi na područje kojim se službenik bavi u okviru poslova svog radnog mjesta

TKO KONOSI ODLUKU:

- Čelnik

Što se može ugovarati kolektivnim ugovorima?

Članak 24. Zakona o plaćama:

- **Druga materijalna prava** koja nisu uređena Zakonom
Napomena: u novom TKU-u za javne službe u čl. 108. ponovljena tzv. zatvorena klauzula, tj. navedena su materijalna prava koja se ne mogu ugovarati u GKU
- **Poseban dodatak za rad u okolnostima koje dovode u pitanje redovito obavljanje poslova** – do 20%
- **Visina naknade plaće** – Zakon o plaćama nema odredbi o tome, ali proizlazi iz općeg propisa radnog prava

Da li će od 1. ožujka 2024. nastaviti primjenjivati prava iz isteklih GKU?

- Pravo na uvećanje plaće **za 4%** - za učitelja i nastavnika s navršениh 30 godina radnog staža koji se opredijeli za dodatak na plaću umjesto smanjenja nastavne norme
 - Dodatak za povećanu odgojno obrazovnu odgovornost za zaposlenika koji vodi učenike na višednevne aktivnosti izvan škole - **6,64 eura** (50 kuna) po danu
- NAJAVA: Vlada RH može donijeti posebnu odluku o tome

Plaća financirana iz drugih izvora

IZ VLASTITIH PRIHODA:

- Odluke i drugi opći akti ustanova kojima se utvrđuje korištenje vlastitih i namjenskih prihoda za isplatu plaća i dodataka na plaću, ostaju na snazi do donošenja provedbenih propisa nadležnog ministra, a najduže do 31. 12. 2025. (čl. 48. st. 3. Zakona o plaćama)

Napomena:

- U nekim općim aktima ustanova, plaće iz vlastitih prihoda su uređene u postotnom iznosu u odnosu na plaću/koefficient plaće koja se financira iz Državnog proračuna

Plaća financirana iz drugih izvora

IZ LOKALNIH PRORAČUNA:

Primjeri:

- plaća ili dio plaće učitelja u produženom boravku
- poslovi male škole u okviru predškolskog odgoja koje provodi škola
- dodatak na plaću određenim zaposlenicima

Pitanje: Odnosi li se novi Zakona o plaćama i na plaće zaposlenika kojima se sredstva za plaće osiguravaju iz drugih izvora, a oni su zaposlenici škole?

UMJESTO ZAKLJUČKA

- Obračun i isplata plaće prema novim propisima u javnim službama – prednosti:
 - manji broj dodataka
 - jednostavniji obračun
- Otvorena pitanja odnose se na prava na dodatke na plaću koja su bila uređena isteklim granskim kolektivnim ugovorima.